

20
1916 3

266

თეატრი სსოპრაბა

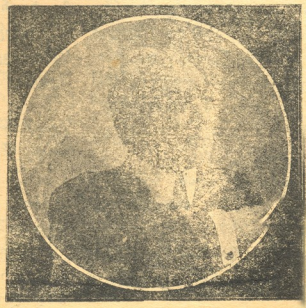

ვაჟაგენო სალაკვაძე ქართული

№ 38 1916 წ ა ს ი
კვირა, მანანის 18 12კაპ

ქართული "თეატრი და სსოპრაბა"
წლიურად 5 მ., ნახევარი წლით 3 მ. ვაჭერა შეიძლე-
ბა ფოსტით: Тифлясь, Ред. Театри да Цховреია
Иос. Иведашვილი. პირისპირა: "სსოპრაბა"-ს სტამბაში.

წამლ. მფოსტა
გამოსცემისა

ვალერიან გუნია
შპსი ჯედაშვილის გზით
(იხ. აწვე ნომერში 8 გვ.)

სოფელი

მიყვარს სოფელი

ან კი შეიძლება, არ გიყვარდეს? ის აღგული, სადაც დაბადებულხარ და წამოჩიტულხარ, სადაც პრველად გაღლებია გონების კარი, სადაც პირველად გიხილავს ბუნება და გიგვრენია მშობლის აღიზნის, გაგვიციდია მშობლის სიყვარული!

მიყვარს სოფელი, უსაზღვროდ მიყვარს მეგრამ მარტო ამისათვის კი არა.

ქალაქში ყველა სადაც მისწრაფის, ყველა ჩქარობს, ყველა საათს დაჩერებია, თითქოს ცაზუნდ მზე აღარ ენათოს.

ქალაქი ბუნებას მოწყვეტილია, ქალაქში მზე დაღიწყებულია. ქალაქი დასწვლულია ნერვებს აშლილებით. აქ ახალგაზრდები უკვე მოხუცები არიან: აქ სიცილი სიცილს არა ჰგავს, მხიარულება მხიარულებას, მოსვენება—მოსვენებას და სადილი სადილს.

სოფელში ყველა საქმეს აკეთებს დიდი ათი, იმედინათ, იმედუღეულებათ, აუჩქარებლათ. აქ საათს აჩვენებენ დასჩერებია. ყველა ცას უსურებს და ცაზე ერთხულობს: დროსაც და ამდსაც.

სოფელი ბუნებასთან არის შეკავშირებული. აქ ყველა მხესთან ერთად წამოადგება ლოგინიდან, მხესთან ერთად წევბა.

მზე რომ დამის მყუდროებას გააპობს თვისის სხივებითა და ცის ტატნობს ანათებს და ააფერადებს, გამაზლიძებს, გააზიარულებს, ამდერებს მთელ ბუნებას და შემდგთვითონ ამოკორდნება მრწყინვალე და მზიარული, განა უკეთეს სანახაობა კიდევ იქნება! ქალაქში სტებება განა ამ სანახაობით? არაინ.

სოფელში კი ყველა.

სოფელმა არ იცის, რა არის ნერვეის აშლილობა, აქ მოხუცებულნი ახალგაზრდები არიან.

— დაგებრდი, რომოც დათ წელს გადმოვაზიჯე და აღარ ვერაგვიარო, გაგონებთ ქალაქში.

— რა დროს სიბერეა, ვერა მარტოობა. მოცის წლისა ვარო, ვაიგონებთ სოფელში.

აქ საქმის დროს ყველა საქმობს, უკმედღეს ყველა მზიარულობს, ყველა იცინის, იმდერის, ქეიფობს.

ნამდვილი მუშაობა, ნამდვილი დასვენება, მხიარულება და ქამა სოფელში იციან. ამიტომ მიყვარს მე სოფელი.

და როდესაც ქალაქისაგან შოქანტული მოშლილია, ვბოლო, უხადო და უმზიარულო სოფელი მივაშუებ აქ მე ვბოკებ ყოველი, ვეს, რაც ქალაქმა წამართვა.

ამ იცდით, ამ რუქებით მივდივარ წელს სოფელში, მაგრამ სოფელი ისე აღარ დამხვდა, როგორც დაეტოვე.

ყველა მოწყვნილი ყველა დაღონებულნი, ყველა ჩავიჭრებული, ყველა აცტემლებული.

იმედინი თვლები, მზიარული სახე, მტკიცე ნაბიჯი—აღარ არის სოფელში.

იმდინი და უამინდობა, მზის ამოსვლა და ჩახვლა აღარავის აინტერესებს სოფელში. ყველა დაღვრემილი ჩაჩერებია მიწას და აღარაფერა ეხალისება. სიმდერას ვეღარ ვაიგონებთ სოფელში, ჩვეულებრივ მზიარულს, უღარდღეს, მოხდენილსა და შეწყობილ სიმდერას, როცა მომდერაღს ხეწნა არა სკარდებოდა და სიმდერა თავისთავად, ბუნებრივად ჩადებოდა

მაშინ სიმდერა, მზიარულება სოფლის მოთხოვნილება იყო.

დღეს თუ აქ იქ მდრიან, უგულოთ, ნაშალადევათ უზაღისით, ისიც ხეწენის შემდგე.

— ვაი იმას, ვინც მოკვდა, თორემ ცოცხალს რა უჭიხსო, იტყოდენ წინეთ სოფელში.

— ნეტავი იმას, ვნც მოკვდა და მოშორდა ამ წუთისოფელსო!—ამბობენ დღეს სოფელში

სწეულებით სოფელი ქალაქს დაემგზავნა: გამბავლდენ შემოაღლები და ნერვებს აშლილები.

ზოგს ქრისტე ეზმანება, ზოგს სული წმინდა, ზოგს ღვთისმშობელი.

167

არ გეპოვოთ, რომ ნერვებ აშლილები მართო ახალგაზრდობაში იყო, — მოხუცებ. შიაც ძალიან ბევრია და შერე ისეთ მოხუცებში, რომლებიც დაწვინებული იყვნენ თუ დღევანეთ, კლდის გაფანტვითა.

სოფელი რაც იყო, ის აღარ არის, გაშლილია სოფელი.

რამ გამოსცვალა?

სიმშობლიო?

სეთ-სახელსა და ღირსებას და ამ ჩვენს ბატონა შევეყნას რაიმე? ობობ სეთ

აი რამ გამოსცვალა? რაიმე მძაღლია სოფელი.

ქართველ ვაცს სიკვდილსა არ უშინია. სახლში სიკვდილს ომში სიკვდილს სჯობია, — სახელი მაინც დაჩვენა, საზოგადოებრივ სოფელში.

სოფელში მართლაც სიმშობლიობა. გასულ წელს მოსავალი ნაკლები იყო, წელსაც ბევრჯან, ზემო იმერეთში ოთხი-ხუთი თვის სარჩო არ მოვა, მაგრამ სოფელში ფული ტრიალებს, მეტია საზოგადო.

სოფელი რაც იყო, ის აღარ არის, გაშლილია სოფელი.

— მიკვირს ბატონო, მეუბნებოდა ამი წლის მოხუცი, — ჩემს ახალგაზრდობაში იყო დიდი შიშობობა, ფუთი სიმილი მანეთათ ფასობდა, მაგრამ ე მანეთი არასდ არ იყო. ახლა ფუთი სიმილი ოთხ მანეთათ ფასობს და ხალხი კი ყიდულობს.

ნაღს დაგვარა რწმენა და ამან გაუტება გული.

ფულიც რომ არ იყო სოფლის გულს სიმშობლი ვერ გასტეხს განა სოფელში არა სთქვა: მუცელს აღორცე ღირია, აქორცე ქორიაო.

სოფელი რაც იყო, ის აღარ არის, გაშლილია სოფელი.

— წელიწადი უჩემს თვალრევით ტრიალებს, მოვიტყენ, თავს გავიბნე რაგორც და მალე ახალი მოსავალი მომესწრებაო, იტყვიან ამისთანა დროს სოფელში.

განსაკუთრებით უსახელებია თავი ქუთაისის ერთ კერძო ვეჟელს, რომელსაც აგენტები გაუტყენია და ხალხს ტყავს აძრობს; გუბერნატორი ჩემთან ქაშს ყველ დღე საილის და ჯარისკაცობიდან დავიხსნი.

სოფელი დაძალიერდა. ახალგაზრდობა გავიდა და აარალით ხელში შორს საღაღად ვიდაცას ეომება, სისხლს ღვრის.

ბევრი იხოცება, ბევრი უზო უკვლოთ იკარგება, იღუპება.

მოხუცი ბერო მაქარა ვიციო და გარსია ღამბაშიც საჩაერის მშობლი დაჰყოლინ ოვის შვილებს ქუთაისში, მიუყიდ-მოუყიდიათ, რაც კი ებადთ, მოუგროვებიათ თითოს ოპოც თუნამდღე და უფიქრით, იქნება ენაჩიოთ ჩვენი შვილებიო.

იქნება ამან გამოსცვალა სოფელი?

— სიკვდილი წერია, ბატონო, მეუბნებოდა ერთი მოხუცი გლეხი, რომელსაც გერმანიის ფრონტზე ორი ვაჟიშვილი მოუკლეს ამ ერთ წელიწადში, — თუ ეს ეწერათ სახლშია და ამებოცებოდნო.

ქუთაისში ვაძულებ ამ კარს ვეჟელის მახეში, წაუღვებია ორ-ვესათვის ს მოცი თუმანი ისე, რომ სამართლის წინაშე სვერაფერს ვერ დაუშტკიცებთ და რამოდენიმე დღის შემდეგ კი, როდესაც მოტყუებული გლეხები მისულან და მუთხოვითა: ბატონო, ჩვენი შვილები ვერ დაიხსენი და ფულის ნაწილი მაინც დაგვიბრუნეო, სახლიდან გამოურეკია ოარივე.

— მაშ რასა სჩივი? ვეკითხები.

— იმას, შენი ქიარია, რომ ამდენი ხალხი იხოცება და ამ ჩვენს ქვეყანას რაი მარე?

— შენ მართალი ხარ, ჩემო ბერო (სახელია მოხუცის) ამდენი ქართველი ახალგაზრდობა ეწირება მსხვერპლათ დიდი რუ-

ქუთაისში ვაძულებ ამ კარს ვეჟელის მახეში, წაუღვებია ორ-ვესათვის ს მოცი თუმანი ისე, რომ სამართლის წინაშე სვერაფერს ვერ დაუშტკიცებთ და რამოდენიმე დღის შემდეგ კი, როდესაც მოტყუებული გლეხები მისულან და მუთხოვითა: ბატონო, ჩვენი შვილები ვერ დაიხსენი და ფულის ნაწილი მაინც დაგვიბრუნეო, სახლიდან გამოურეკია ოარივე.

სოფელი

სოფელი რაც იყო, ის აღარ არის, გაშლილია სოფელი.

დღეს ბერო მუქარაშვილი ავად არის ნერვების აშლილობით.

— იმ.ს კი აღარა ვწუხვარ, რომ შეილები წამივიდნენ, — რაც ყველას თავზეა, იმას მეც გავეძლებ, — ნასწავლმა კაცმა როგორ იკადრა ამისთანა საქმეო, შამონჩიოლა.

— შე დალოცვილო, მე ჩემი გაპირებულა. მაღა, ჩვენებურმა ტალახაქემ მიმასწავლა.

მაგისთან ნასწაველი ქუთაისის გუბერნიისაში არ არიო, და თუ აღარც სირცხვილ-ნაპუსია და აღარც ნდობა, რა ვიკოდოო.

ქუთაისის კერძო ვექალებო! ვისაც თავზე ქული არ გეწვესო, ვალდებული ხართ, შეერდეთ და განაძევოთ ის ამხანაგები, რომლებიც თქვენ გარცხვენენ და ჩირსა გცხებენ.

ავ. ჯამბურა

გენცლ

ცის სივრცეში ცივად შილის ცისკრის ყვავილს მიეგვარე მგზნებარ გულით აღდართულით აღტაცებთ ვუძღვენ კოცნა; აცახცახა, აკანკალდა, ათრთოლდა და. მართო არე, ვით მზე-მთვარე, მოელვარე სხივთ ისრები შემომტყორცნა. დამწვა, დამწვა, დამწონა.. დამაწვედა წუთით სევდა: ჩემი ქნარი ხმა ნარნარი სულ სხვა შანგზე აწკრიალდა. და გულს დაქრილს და გულს, დასჯილს, ბედი შხამსა რომ ანთხედა, — ეწვია მზე, ცეცხლის ფრთაზე შეისვა და გასრიალდა!..

გ. რუხაძე

ლოკან ბატონიშვილი

(გაგრძელება. იხ. "თ. ც." № 37)

დავით ბატონიშვილი სწერს: „1802 წ. აღადგინეს ამბოსი კახთა და წარუწინაღეს კახი მუჟის-ძეს იუღონს იურეთს, რათა მოვიდეს კახეთს და ჭეოთ მიეფედ. მასრუდნი ესე კანნი მეფისძეს ვახტანგთან დუშეთს, ამაწდა (ვახტანგმა) მისწრაჟა ძმასა თვისსა იუღონს, რათა მოვიდეს და ესტეა მწკეუოს მას არაგვთა მსხედრობათა. მსმენელთა რუსთა ტფილისით წარუდინეს დანარად-მათრიო ტუჩკოვი, რათა შეიბურან, და თანა წარატანეს თანხნიშვილი სოფლომან. მისვლა მათი სენა ვახტანგმა და გაიქტა. დუშეთით აღვიდა ტუჩკოვი და მუნ გასაგრდა, გარნა ვინაითან ხალხმა მუწეებურმა და ატრუთე ფშავ-ხევეთრთადა არა მისტეს შირი, ამაღ უძაღთ ჩა მოვიდა ტფილისს, და ხატამარ ჭევეს რუსთა აუღბარის სასახლესა შინა დედაოფლისსა ვიდრე მოსვლადმდე ტიციანოვისა, ხოლო მნ მ. წაფელ წარუდინა რუსეთად. (მასაღებო სსქართო ისტორიისათვის, გვ. 64).

ბუტკოვი (სტ. II, გვ. 535—543): მანიფესტი რომ გამოცხადდა (12 ენკ. 1801წ.)

ორიოდე თვის შემდეგ კახელებმა თავის მეფედ გამოაცხადეს იულონი და შეპოვეს მას. გლეხები მას არ იწყნარებდნენო. ვალოტიებამ შეპყრობილებს აღმოუჩინა: ა) ხელისმოწერა წესებზე მეფედ დადგინებისა ბაგრატიონთა შთამამელობიდან, ბ) ამის შეესახებ თხოვნა იმპერატორისადმი და გ) წერილი, რომელთა ერთად თხოვნა უნდა გავგზავნათა გარსივან ქვეყნისთვის პეტრეს ქალაქს. მას გარდა ყოველი მომხდარი ექნობებიანათ იულონიისთვის და ვახტანგისთვის დუშეთის. ჯარები დიძრა კახეთისაკენა და დუშეთისაკენ. კახელები დაშინდნენ და იულონსა და ვახტანგს აცნობეს წინაღელი ჩვენს დადგენილება მეფის არჩევს შესახებ გავაბათილეთო. ამასობაში ტუჩკოვი მივიდა დუშეთს. ვახტანგი გაიქრა გუდამაყარს. იგავყოლომ დასტოვა. გამოეცხადა ტუჩკოვი და მან მოიყვანა ტფილისს, ს იდნაც წარუგზავნეს რუსეთს და ივნისში 1803 წელს უკვე წარუდგა ხელმწიფე იმპერატორს (ბუტკ., III, 369).

28 ივნისს 1802 წელს გულუბრყვილო ყაენი ბაბა-ხანი სწერდა იმერეთის მეფე სოლომონს და იუდაუნ-ხანს: „საქართველო ერანის თვითმპყრობელობის ნაწილია- მეფე გიორგიმ და მისმა შვილებმა დალატით და უგუნურობით მოიყვანეს რუსთა მცირე ჯარი თავიანთ საშველად და ჩააყენეს ტუილისში... მეფის-მე რულონი ჩამომავალი საქართველო მცფეთა, არჩეულია, ცნობილია და ჯერჩინებულია მეფის ხარისხით საქართველოში, და რადგან მისი დამტკიცება ევითხება ჩვენს უმაღლესს კარს, ამიტომ ვუბრძანებთ უკვე ჩვენს ფირ-ყული-ხანს ჩვენის უძღვეველ შაჰქრით მიეშველოს იულონ-ხანს მის დასამტკიცებლად და მისთვის იქაურ მიწების დასაპყრობად და დასამორჩილებლად“ (ბუტკოვი, ტ. II, გვ. 528, ტ. III, გვ. 355).

ასე ფარობდა ბაბა-ხანი და ავიწყდებოდა კი, რომ ძალი არ შესწევდა გამკლავებოდა რუსთა ძლიერებას, რომლის ორიოდ როტის შეტევა, ისიც პ. ციციანოვის ხელმძღვანელობით გლეთ-მელეთს ჰგვრიდა სპარსთა უამრავ ურდოებს და რუსეთს ზედიზედ სძენდა სახანოებსა და სამედიკოებს;

თვით საგორებელს (იმერეთის მიჯნაზე) მდგომ იულონ-ხანსაც უემოუარა (24 ივნ. 1804 წ.) ციციანოვის დასტამ, შეიპყრო და გაუყენა ჩრდილოეთისაკენ მიზავლ გზას.

იულონი მიდიოდა ერევანს. ჩამოდგარა ულევს ეწერსა, ვ ლაც იმერელომა აცნობა სურამში მდგომ რუსებს მისი აქ ყოფნა. რუსები დაესხნენ 29 ივნისს განთიადს, დაუბოცეს მხლებლები თარხნიშვილი ტეტია, ჩრქეხიშვილი ფრან და ქეზელი დათუა ძითურთ. მეგრე მესიყენენ იულონს. ერთა მოუღერა ხიშტი, მაგრამ გადაეფარა მისი ფარეში ხუცევი დაგით აბაზაძე და იხსნა სიკვდილისგან. ამასობაში განივლტენ მასთანავე მყოფნი მისი ძმა ფარნაოზი და მისნი ძენი ლეონ და ლუარსაბ. ფარნაოზი და ლეონ ჩავიდნენ აწყურს ლეკებთან, ხოლო მცირე წლოვანი ლუარსაბ მოვიდა ზურაბ წერეთელთან, რომელშიც შეიწყნარა იგი. (იხ. ჩვენის რედაქციით დაბეჭდილი მასაღ. საქრთ. ისტორიასთვის, შედგ. ღაბიათი გაორგის-ძასა და მის მშობის

გვ. 73). 1805 წელს ფარნაოზი გამოჩნდა არაგვის ხეობაში. კახელებმა იგი მიიტოვეს და მივიდნენ წინაშე ციციშვილისა. ფარნაოზი მარს გზით მივიდა მანავს, გარესჯას, გადავიდა ყაზალს და ავიდა სომხის სოფელს აღდანს ყაზახის მოუარემა სოლომონ ავალიშვილმა სენარა მოსვლა ფარნაოზისა, სომხის დონლუზჩიოლის წინამძღოლობით თავს დაესხა დაღალულ ბატონიშვილს, შეიპყრა ფარნაოზი მის თავადებითურთ და მოგვარა პავლე ციციშვილს ტუილისს. იგი შეადგენს საპყრობილეში და მეგრე იულონთან ერთად ვაგზავნეს რუსეთს—ფარნაოზი ვარონეთს, იულონი—ტულას (იქვე, გვ. 75).

მ. ჯანაშვილი

მამალი და ძალი

(არაკი)

მამალი და ძალი დამეგობრდნენ. სთქვეს, მოდიერთი სოფელი ავაშენოათო. და წავიდნენ ერთ ტყეში. მამალი მალა ხეზე შემოჯდა,—ძალი კი იქვე მხლოზლად მიწვა და თავი მოიძინარა.

მამალმა ყვილი დაიწყო. მელა იქვე დაიბლა.

— მამალო, აქ რამ მოგიყენა? — შესძახა მას მელამ.

— სოფელი მინდა ავაშენოო—მიუგო მამალმა.

-- მეც მიმიღე! — შესთხოვა მას მელამ.

— კარგი, მაგრამ ჩემი დივანბეგი მანდ არის და შეეკითხეს! — უპასუხა მამალმა.

მიიხედა მელამ გვერდით და მართლაც ვებერთელა ძალი კი დანახა. ძალმა უპხრა: —სიამოვნებით მივღებთ, მობრძანდით და ხელი მოაწერეთ, რომ არ გვიღალატებთ.

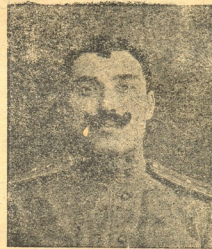
მელა მაშინვე მიხვდა საქმე რაშიც იყო და ელვის სისწრაფით მოჰკურცხლა, ძალი კი უკან გამოედევნა.

როცა მელა სერზე ავიდა, იქიდან დაცივით გადმოსძახა: —მაგ ოსტატობით თქვენ რომ სოფელი ააშენოთ, მე ნუ გამიყიდეთო.

ლ. ძიძიგური

სიტყვა

როგორც მედროშე,
 მეგრ-ხეითიან ქუჩაზე მედარი,
 შველაღობს ლაშქარს,
 ალომგულეებს ბრძოლისა ველად,—
 ისე ვამხნევებ ჩემს შეგარდნებს,
 მამაც ფრთიანებს,
 ისე მიუძღვი
 ყვავე-ყორნების შესამუსგრელოდ!
 გ. ქუჩიშვილი

პრპ. დათიკო დიმიტ. ბზიავა თავ. ალექს. (ხანდრო) ჩიქოვანი (დაქარილი).

ჯაღყერიან გუნია ჯოგინშა!

გამუდმებულმა, შეუსვენებელმა, მუშაო-
 ბამა და ცხოვრების უკულაართმა პირ-ბებმა
 თავისი გაიტანეს,—ლომევით ვაჟაკი—ვალე-
 რიან გუნია ძირს დასცეს და აგერ მეორე
 კვირაა ლოგინში წევს დაავადმყოფებული...
 ხომ გინახავთ სადარაჯოზე მდგარი გუ-
 შაგი: რაც უნდა საფრთხე ელოდეს მინდო-
 შილ ადგილს რომ ვერ გაშორებია?!—
 მუდამ ასეთი იყო და არის ვ გუნია.
 იგი მუდამ თავგამოდებით ზრუნავდა ქა-
 რთული სცენის კანდელი არ ჩამქალა...

უკანასკნელად ბათომში გაიწვიეს ახალ-
 გაზდა მსახიობქალის ბენეფისში მონაწილეობის
 მისაღებად, წასვლის წინადღებებში მსახიობი
 შეუქლოდ იყო, დაუშალეს: დეგეშია ვაც-
 ნობით რო ავად ხარ და ნუ წახვალო...

სიტყვა მივეცი და ვერ გავტეხავო! - იყო
 პასუხი მსახიობისა.

და წავიდა ენკენისთვის 4 ბათომში წა-
 რმოღგენა დაიწყეს მესამე მოქმედების ბოლოს

ვალეკოს გული შეუღონდა,—მოიხმეს ექიმი,
 დაუშალეს განგრძობა, მაგრამ,—მსახიობმა
 მაინც თავისი ვალი მოიხადა დიდძალი საზო-
 გადოების წინაშე, რომელიც თეატრში შე-
 კრებულყო და კაყოფილიც დიშალა.
 განა მაყურებელი როდისმე დაჰფიქრე-
 ბია, სცენაზე მოხარხარე მსახიობს გულში რა
 ჯოჯოხეთი უტრიალებს?—არასოდეს. არც
 ვ გუნიას შინგან—შინაურ მდგომარეობას
 ჩამკვირებია.

მსახიობი თბილისში დაბრუნდა და მას
 დღეს აქეთ ლოგინადაა ჩავარდნილი, დრო-
 გამოშვებით ექიმი შ. მიქელაძე დახედავს ხო-
 ლმე. მაგრამ ნუ თუ მხოლოდ ამითი ემკურ-
 ნალემა ავადმყოფ მსახიობსა და მის მრავალ-
 რიცხოვან ოჯახს?!

მას ესაჭიროება ბეჯითი მკურნალობა,
 დასვენება და ცხოვრების სახსარი...

საჭიროა ამაზე დროით ვიზრუნოთ.

იოსებ არიმთიელი

ბ. ცაიშის დრამატული წრე

ორი წელიწადია, რაც სოფელ ცაიშში (ზუგ. დღის მაზრა) ბედგა ავგოლობრივ მკვიდრთა მიერ სცენის მოყვარეთა წრე, რომელიც ენერგიულად ეწახსურება თავის მიზანს. მთელ სამეგრელოში იშვიათია ისეთი სოფელი და თვით დაბაც, სადაც ასე ხშირად იმართებოდეს წარმოდგენები, როგორც ცაიშში. ამ მხრით ცაიშმა მიიპყრო

თვით ზუგდიდლების ყურადღებაც; თუმცა ამ უკანასკნელთ არავითარი დახმარება და თანაგრძნობა არ აღმოუჩინიათ მისთვის. ცაიშში წარმოდგენები იმართება უმეტესწილად მომავალ ბიბლიოთეკის სახარგებლოდ. ცაიშელებს განზრახვა აქვთ ააგონ საკუთრი შენობა ბიბლიოთეკისა და თეატრისთვის, რომელთა ფონდის განსაძლიერებლად კი ძალია ფული შეგროვილი. ამ რიგად ცაიშში კულტურულად წინ მიდის, რასაც ხელს უწყობს მკვირცხლი და შეგნებული საზოგადოება და ინტელიგენცია. საქირთა ცაიშს მიზამედენ სხვა სოფლები და ხელს შეუწყობდენ კულტურულად ჩამორჩენილ სამეგრელოს პროგრესისაკენ მისწრაფებაში.

8. ცაიშელი,

ი ი შ უ ლ ე ბ უ ლ ნ ი

ისტორიული დრამა ერთ მოქმედებათ **ლ. ელიამისა**, ნათარგმნი ძველი ებრაულიდან ქართველ ისრაელის **ნ. ელიაშვილის ბენ-დავიდის მიერ** ... და შენ უწყალოდ გტარჯეს, გაწამეს, შეუბრალებლად გიჯიჯინეს გული, მთლად შეგივინეს წმინდა-წმიდა— შენ კი ითმენდი დაღუმებულნი.

შენ ლევის სახელით გტარჯეს, გაწამეს— ვითომ „ის“ ასე მათ უბრძანებდა; მაგრამ მთ სასტიკ უღმრთო ქვეყანებ, თვით სატანაც კი ცრემლებსა ღვრიდა.

ნ. ელიაშვილი—ბენ-დავიდ

შენ ისანეთი ვარდათ გარდაჰქმენ, და ის კი შენთვის გარდიქცა მკლად...

ი. ლ. გორდონი

მომკვამდნი:

დონ ალონსო დე-მენდოსა მდიდარი ჯგჯარი მადრიდში, იძულებულათაგანი, ანუ ძაღვად გადარჯულდებულ ებრაელთაგანი.

დონნა ლაურა, ამისი ცოლი.

დიეგო, ამათი შვიდი, 13 წ.

კლარა, ამათი ქალი, 12 წ.

დონ იმანუელ, პატივცემული მისუცი, იძულებულ ებრაელთაგანი, დიეგოს და კლარას მასწავლებელი.

დონ ენრიკოს
დონ ლაპეს
დონ მენდეს | საღვთის წარჩინებულთაგანი
| ნნი მადრიდში, იძულებულთაგანი

ფერნანდო, მისუცი კაცი ტანდაბდი და სქეული, მისურბას ალონსოს სახლში.

დონ როდრიგო დე-ვალერო, ჯგჯარი, კათოლიკე, ალონსოს მეზობელი.

ენრიკო, ამის შვიდი, 14 წ. დიეგოს და კლარის მეგობარი.

ძალად გადარჯულდებული კანკაქანი, კათოლიკენი, მღვდელნი და შვიარადებულნი ჯარისკაცნი. მოქმედება სწარმოებს ესპანიის სტასტოქალქ მადრიდში.

ვაშოქვაბული ალონსოს სასლ ქვეშ. მაყურებელთა მარჯვნივ მოსჩანს კიბე, რომლითაც ჩამოლიან სახლიდან გამოქვაბულში. ჭერში მოსჩანს ოთხ-კუთხად ვაშოტილი—ეს არის კარი, რომელიც იკეტება შიგნიდან მძიმე ურდულებით, რის ხალხი იკრიბება გამოქვბულში. მაყურებელთა პირდაპირ სდგას წიგნების შკაფები. მარცხნივ—კედელთან სდგას დაბადების კილიბანი, მის გვერდით გამართულია „ტრიბუნა“. შუა გამოქვაბულში სდგას ღიდი ოთხ-კუთხი მაგიდა. ოთახის სიბნელეს ცვილის სათლები არღვევენ.

I

დონ ალონსო და **დონნა ლაურა**
დონ ალონსო (შუა გამოქვაბულში მდგარ მავიდასთან ზას და წიგნის კითხვაშია გართული, რომელიც წინ უქცეს).
დონნა ლაურა (ზის მავიდასთან ალონსოს მადრიდში კულ-ხედ დაკრებილი. თანალო-

ნული სახე ნაფლავიანი აქვს, ეტეობა მძიმე, სსმწუხარა ფიქრებშია გაართული. რავღენიმე ხანს დეშინდა. შემდეგ აიღებს თავს და შანსტერდებო ქმარს მღუმარად) ალონსო! (აღიხანსის არ ესმის და განაგრძობს წიგნის კითხვას გაუმრწვლად. უძახის უფრო ხმს მადლა), ალონსო! (კვლევს კერა გააკანა. უფრო ხმს მადლა) ალონსო!

ლონ ალონ. (გამოერეკვება, ახედავს და ცალს შეხედავს) რა გნებავს ჩემო ძვირფასო **ლონსო ლაურა.** მ...მ... არასფერო, მე მხოლოდ ის მინდოდა შეიტყობინა, თუ იმდენ ბევრი ხალხი შეიკრებება?

ლონ ალონ. ასე ათიორდე კაცი. სანოკო გეც რომ ათი კაცისა უბრძანე გამოხსალონ. (ხელ ახლავს აქვეს წიგნის კითხვას, მხოლოდ ერთ წუთს შემდეგ შეორავს ახედავს და ცალის ნაფლავიან სახეს მზრუნველობით მიანსტერდება შემდეგ. ადგება და ცალს კვერდით მოჟრდება, ხელს დაუქურს და ეკლანარაკება მოწყვეტით). გავიგონე ლაურა!

ლონსო ლაურა. რა? **ლონ ალონ.** ეს არავღენიმე დღე დაკვირვებით გზურებ და გვტყობოტობო მამე უკანასკნელ ხანში ძალიან გამოიკვალე. შენ სკულიდა მოგშორდა მხარულდება და მისი მხარე გიერ შევაბ დრუბლებმა მოიცვა შენი მშვენიერი სახე. არა, უეჭველად რაღაც გაწუხებს და გულს გიღრღნის მე, მე ხომ შენი კმარა რიგარქან თხოუარა გასუსს გამოიმძილო შენი საიდუმლო და მიხარა გულის მასხუბე იქნებ შედეგად ნუგეზის ცემა და ნაღველის შემოსუბუბება.

ლონ ლაურა. (ახედავს ქმარს და სვლავ კვარს მღუმარად).

ლონ ალონ. მან და იქნება ისეთი რამე გავლით, რომლის მიღწევაც არა ძალიან გთვედრები, ამისნაშენი სურვილი, ნაღ, თუ კი შემეძლებოდა როგორმე გულის ნაღ აზს შეგვისრულებო. ნუ თუ არ იცი, რომ შენთვის, ჩემი სუვერლისათვის არასფერს არ დავხოვავ?

ლონსო ლაურა. (თავს აქნევს უარეს ნიშნად, ათქვამს ჩუჩნულით) არა, არასფერი არ მკლიდ.

ლონ ალონ. იქნებ რამე ფათერაკი შეეცმობათ შენს მახლობელთ, ანუ ჩემთან:

ინკვირიცას ხელში ჩაუვარდნენ და შენკი მიმაღა? **ლონსო ლაურა.** (გადადო თავს აქნევს უარეს ნიშნად) არა, არა!

ლონ ალონ. იქნებ... (წიგნის დახრავს და ფიქრდება ერთ წუთს. შემდეგ გამოერეკვება სუვედურთ) ან იქნებ მწარე იქნე აღგებოდა და ის არ ვასვენებს? იქნებ რწმენა შეგერება და ალორა გაქვს იმედი უფლის შემწეობისა, რომ ბოლოს მარც გვენსნის ამ ურობის კალენდამ, ამ სისხლთ შეგვილოც ქვეყნიდა, რათა შეგვეძლოს თავისუფლად ვივხოვროთ ჩვენი სარწმუნოებით?

ლონსო ლაურა. (აწიგნისებს) არა, არა, რა, ჩემო ძვირფასო, ეგ არ ვარს ჩემი გზამწარებელი. ჩემი რწმენა ჩვენი ღმერთისადმი არ შეწყულია და არც იმედი დამკარგვია: კვლად მსათა ვარ ყველ დღე, ყველ წუთს თავი გავწირო ჩვენი სარწმუნოებისათვის, მაგრამ...

ლონ ალონ. მაგრამ?

ლონსო ლაურა. მაგრამ მე ვერხუბავ ჩვენი ძვირფასი შეიღობისა და ჩვენი ცხოვრებისათვის. ეს რავღენიმე დღეა გული რაღაც დიდ უბედურებას მომისწავინებს, ასე გონივითიქოს რაღაც დიდ უბედურება დაგვტრისილებს თავს. მე მათორღებს და მანგნებს სულ მცირედი ხმურება მოძრაობა, რომელიც კი ჩემ ყურამდე მოატანს ისე მჩვენება თითქოს რეკ ნაკე წიკინს დღეში უკვე კარებს უკან სდვანან და არახუნებენ. ჩემი თავისა არ მდღარდება, მხოლოდ უკვე დმერთს ჩავაბარე. შენც იცი როგორ უნდა უშიშრად სიკვდილი ჩვენი სარწმუნოებისათვის. მაგრამ ჩვენი შვილები, ეს პატარა, რომელთაც ჯერ არასფერს არსიციან, რა გულის რაღაც უბედურებას მიგტრობს...

ლონ ალონ. რათ ულოევი, ჩემო ძვირფასო, მაგისთან ნაღველიან თქიქებმ? განიღვენი გულიდამ ეგ ფიქრები და ესაფე დმერთს: ის დაგვიცავს და გვეფარავს ყველა ბოროტ შემთხვევისაგან. (წამოადგება და წინ და უკან დაღის, ფიქრებში გაართული)

ლონსო ლაურა. ეკ მართლმად მარა) ინსუღერებასნი, რომელიც თავს აწვდებათ

ჩვენს თანამოძმე უკრველ ღმერთს, ნებისა არ მძლიერეს, გულიდამ განსდევნო ეს ფიქრებში, აზრად უფროსად თუფროსი მძებრებნი შეწყალოდ მაძრწოლებდნენ შინ ხომ იცი ინკვიზიციის თანდათან ძლიერდება და შეიღის თვალით სდარჯობს ყველა ჩვენს მოძმეს უკრველ ფენის გადადგმაზე. ათასობრივ საიდულო ჯანს შეშინა ჰყავთ, რომელნიც ავირდებიან ყველა ვაქის ქვეყანას, გულშობლივთ ისმენენ რასაც კი ვნებ რამეს იტყვიან და თუკრნახეს, ანუ ურში ჩაეწვეთთ რამ, ამსწრაფლ აღსობენ ინკვიზიციას. ნუ თუ არ იცი, ჩვენი მოძმეთაგანის რავდენი შეეპყრეს ამ უკანასკნელ ხანებში. ნუ თუ არ იცი ის ტანჯვაწვალებათ, როგორც აიტანეს მღვდლები ბის ხელში. ჩაიცივინეთ, და მათის სან შინელი სკვდელი დაუტოლოდ ფეცტს ღმერთს. დონ აღონ ვიცი ვიცი ყველა ვე! მიიღო ძალიან დიდ საფრთხეში ვცხოვრობთ. საშინელი უბედურება დაგვტრიალებს თავს და უკრველ სა თს, უკრველ წუთს, ფაფრაკი მოგველის. მაგრამ რა ვქნათ? რა ძალი გვაქვს? შენ თვითონ იცი, რავდენჯერმე ვცადე ამ ქვეყანას მოაშორებოდნი მინდოდა რავი გზა მერიდებინა, მაგრამ ჩემმა სამკვიდროებამ და ახალი გეგმა ჩინი ადამიანი მხოლოდ გეგმა

დაფარე გრძნობა, დაფარე ზრახვა, დაფარე ტანჯვა, ბედით ზედენილი:

არვის ვადნო, ჩაკალ გულში ობლით იარე, ობლით შეთხოვი.

შენს ტანჯვის არვის ვადიზობეს, არ ვაბოგწვედის იმედის ხელსა, მწარე დაცივი გავატალებს, ფეხ ქვეშ გათელავს შენსა სახელსა.

არარს კაცი აღამანი, ვის სხვის ტანჯვა მიაზნდეს ქირად, — ჰირიკით შენსა შტარეალს-შეაბებელს, ის გაუზნდება მოსარჩლე ვიზორად.

დაფარე გრძნობა, დაფარე ზრახვა, დაფარე ტანჯვა, ბედით გამობლილო. — არვის ვადნო, ჩაკალ გულში, ობლით იარე ობლით შობილი.

საქართველოში შეწყალება და მალა მიტომ ვიწყებ ნელ-ნელა მაშუღების გ ყიდვა, რომ არ მიიხდენ; მინდა მთელი ჩემი საცხოვრებელი ფულზე გადაეხურა, რათა შეგედლოს ოქრო გამოყარა და თან წავიდოდა საცა წავალ. მართალი, კიდევ ბლომად გეჩება გაუყიდავი მამულები, მაგრამ მიწის იცი, მზათა ვარ მივატოვო ყველა ეს თუნი როგორც მოახებრებ ამ სისხლიან ქვეყნიდან. გასვლა, რათა თავისუფლად ცხოვრება. უკუბად რომ მივატოვოთ ეს ქვეყანა — მაინც მიზან გვიხდებიან და ინკვიზიციას გადაგვცემენ მასსადამე, ისე ღნდა მოგხებრბოთ, როგორმე ჩემად გავიპარეთ. მაგრამ ამისთანა საქმეს ხელსაყრელი დრო სჭირია, და ეს დრო კინჯერ არ დამდგარა; ვინაიდან — შენ თვითონაცა სთქვი, — ინკვიზიციამ ძალია უფრო და უფრო მიიხვეჭა, თავისი მართველობა განადიბირება, უნდა მოვიკიდოთ და ვსაბავთ უფალს: ის შეგვეწყო და გეხსნის ამ წყურთ ქვეყნიდან (დადოი წინ და უკან, ნაღვლიან ღმერთს ქრებში კართული). ფეხი მთელი ამ ქვეყანა

დაფარე გრძნობა, დაფარე ზრახვა, დაფარე ტანჯვა, ბედით ზედენილი:

არვის ვადნო, ჩაკალ გულში ობლით იარე, ობლით შეთხოვი.

შენს ტანჯვის არვის ვადიზობეს, არ ვაბოგწვედის იმედის ხელსა, მწარე დაცივი გავატალებს, ფეხ ქვეშ გათელავს შენსა სახელსა.

არარს კაცი აღამანი, ვის სხვის ტანჯვა მიაზნდეს ქირად, — ჰირიკით შენსა შტარეალს-შეაბებელს, ის გაუზნდება მოსარჩლე ვიზორად.

დაფარე გრძნობა, დაფარე ზრახვა, დაფარე ტანჯვა, ბედით გამობლილო. — არვის ვადნო, ჩაკალ გულში, ობლით იარე ობლით შობილი.

სააზრილო ოცნებები

მიყვარს აკაის ოცნება, რუსთველის სიმთა უღრამი, — მის სედალსა საქართველოსი, — ჩემი ფიქრების მერანის და ვერიცა; ვფიცავ მომავალს, ვფიცავ სულით და გულითა, მა საე კერებზე ვილოცო სამხევარლო, სამკაულითა.

მაგრამ თუ ვერ ვთქვი, ხალხი, — თუ თქვენა განმეორება — ინგლისში მაშინ დადუნდით სიმელო, — სიკვდილი შეიპობოთ, —

თანამედროვე მსახიობი და მისი ტრაგედია

რბ. თ. და ც. № 37

დიდი გულენა იქონია თანამედროვე მსახიობს. ნეტად ხალხი ნატურალისტურმა თეატრმა. ნატურალისტურ თეატრში ბიკის „დადგმა“ უფრო დიდი უფრადებას აქვს მიქცეული, ვიდრე მსახიობის შემოქმედებას. სწორად „დადგმა“ ბიკის მთლად ჰქვამს ხალხი და ატორის შემოქმედებას მეორე რაღას თამაშობს. ეს ერთი მხრით სტენიური დეკლარაცია გახლავთ. გარეგნულ ფორმის გადმორთება და შინაარსის მისხვერპლად შეწირვა! მამ რა არის ეს „ხალხი დადგმა“ კლასიკურ ბიკისთვის, ეს „ნატურალიზმის“ ადგენის თუ არა გაჭიკნული მისახველები და შინაარსის და იდეის დაღუპვა? აი ამ მიმართულების მთელი პედაგოგიკის რევიტი, ფიქსი, კრეკი, ვერსიონი, მარჯანიშვილი და სხვა. უკუდა მათგანი უფრო გარეგნულ მხარეს „დადგმა“ აქცევს უფრადებას ვიდრე შინაარსს, ატორის და მსახიობის. ჩვენ სრულად აღ არა ვართ იმის მოწინააღმდეგეები, რომ ბიკის შესთერსის და დიდგის, მოეწონს კარგად. ბიკი, მამ რისთვის ბიკი და თანამედროვე განვითარებული ტენიკა თუ მამ არ გამოიყენებთ და არ ვასრულებთ, რაღაც ასე სპირიტუალურად ხელფან მსახიობის შემოქმედების შესახებ უმჯობესად და სტენიური იდეის გამოსახატად? მადლობა დმერთს! დიდი ხნის წვიდის დრო, რადესტ დეკორაციის მათგან და გამოქვადებენ ხალხი იფირს ზედ წარწერთ: „ზღვა“, „ტეე“, „ცხე-ხე-დარბაზი“ და სხვა ახლანდელი ტენიკის წყალობით-კი ჩვენ ვხედავთ „ზღვას“ მის დედას, მშენიერ ტეეს და ცხე-დარბაზს. მსოფლიო უფრადივე მამს ჩვენ ვხედავთ იმგვარი ბუნებრივობით, როგორც ხელფანების ფარგლებს შეუქვან, მამ თუ იქამდინ წავლთ რომ ნამდვილ ზღვის ადგილებს მოვინდომებთ და წვიმის მოფენას, აქ უფრადგვარი ტენიკა უძღურის და თავის დედა ნამდვილ ბუნებრივ იდეისთვის ვერ შექვინით და არც ესა სტენის დანიშნულება და მისწრაფება. ხელფანების უფრადთვის ხელფანება და რაღაც და ცხე-დარბაზი-ცხე-დარბაზი.

ხელფანების და ცხე-დარბაზი, ეს სულ სხვა და სხვა და „შეა უძღვს დიდ ზღვარს, მისცენთ

ხელფანების ბუნებრივობა თვით მსახიობის შემოქმედებას, სხადც კესმით ნამდვილი ხმა, ნამდვილი ადამიანის დრეგინა და კესეს, რომლისთვის უფრადივე სტენის გარეგნული მოწინააღმდეგეა მისი შემოქმედების გამოსახევის მსახიობი უნდა იყოს და არა იგი სტენისა. სტენიური იდეისთვის ეს ერთ-გვარი (მსახიობის შემოქმედებისთვის ერთად) შთაბეჭდილების სიწრულია.

ამ სიშის წლის წინად კრეკმა მოსკოვის სემსტროვო თეატრში დასდგა უ შემოქმედის „ქამ-ლეტი“. კრეკის „დადგმა“ მარცხით გამოვიდა და დიდგული ტრაგედია მთლად იმსხვერპლა. მთელი მოსკოვის საზოგადოება კვირბობდა: სიადინ გემოსქენა ბ-ნი კრეკმა ტანისამოსი, რომელ დროში, რომელ ეპოქაში იცვლებენ ასეო? არავითარი სტილი, არავითარი სრული იდეისთვის. მამ ამ „დადგმა“ ვინდა სხივის, მსახიობებიც თავის ჰქვამს წაყვანა. არც ერთი მათგანი თავის რომ დირსეული შემსრულებელი არა უფრად. სხვათა შორის ერთი კრიტიკოსი ჰმლეტის რომლის დმერთსელებსე, ბ-ნი კანალოვსე ასე სწორდა: „სახელო, ბ-ნი კანალოვი. კვირბალება რომ ჰმლეტის რომლი რეკანად ვერ გადგობინა. ნეტვ რას იქმობდა მამინ, რადესტ არდილი იმსხვერპლდა ჰმლეტის „სომისა, სუტესსა თმას“ და ბ-ნი კანალოვის კი ერთი რადესტ უნდა იყოს, გამოილესავით შემოქმედი თამ ამშენებდა. შე სრულების მრთ არავითარი თავისი არ ჰქვინა. უფრადივე იფენს გადადგმა, მიხვარ-მოხვარ რეკისომისა იყო და არა მსახიობი კანალოვისა.“

აი მარტივი სურათი, თუ თანამედროვე რეკისორის როგორ შესძლება დაამსახიობს ატორი, ტიპი და თვით მსახიობი. ჩვენ კი სულ სხვა გვარად გვწამს რეკისორის მისისა და მამ თავის დედაში არ უმრეკოთ.

ტიპი არ უნდა ერთ უმთავრესთანის რომლის თამაშობს ბიკის შესრულებაში უფრადი რეკისორი. მისი მოვალეობა უმარეკელსად, რასაც თვითნებ დმერთები, ბიკის დადგმა; მამ უნდა შექვინას მამ თუ იმ ბიკის ერთგვარი სტილი, უფრადი წვიდამი, მამიური სტენი გამოვალ-წინა. აუღოს ბიკის ტიპი, მიმდინარეობა,

ნათელ ჭყოს მისი დინამიკა და ყოველ კარგულ მოხსნულობაში გამოიხატოს თავისი ესთეტიური გემოვნება. ვერც იმან ვიტყვი, რომ რეჟისორს არავითარი დამოკიდებულება არ უნდა ჰქონდეს მისხილობას. არა! რეჟისორის რჩევა, ახლო, მისი შესრულებას ძალიანდ საჭიროა მისხილობისთვის სმირად ხდება, რომ თვით უნაჭიერესი და განიერი მისხიობა სცდება დასასყდ ჰორფების შეგნება-გაგებაში, იგი ავტორის მიერ შექმნილ ტიპს შორდება, შეაქვს თავისი ინდივიდუალობა და ჰქმნის სრულიად სხვა სიტუაციას. შეიძლება მის მიერ შესრულებული რთლი მსატრული იყოს, მაგრამ იმავე დროს კი აკლდეს სისრული და ავტორის იდეას თვალ საზრისოთ სინამდვილეს დაშორებული. აი, სწორად ვი დროს არის საჭირო რეჟისორის დახმარება, რადგან თავისი აზრით, რჩევით მას შეუძლიან მისხიობს ბუერი ნაკლი ააშოროს თავიდან. მაგრამ თუ რეჟისორი ისე შეგბობავს მისხიობს, რომ ზარაკიდან დაწვებული, ვიდრე ტანადრეამდის მისი ურდოთ და ბრძანებით იქნება შესრულებული მამინ მისხიობა ნამდვილ ხელფანის მავიერად ნამდვილი ხელფანის ხდება!

— ყოველ მისხიობს უნდა წინადადეგ ჰქონდეს დასასყელი თავისი რთლი, გათვალწინებული ადგილი ჰორფებს, მისი სულის კეთება და ფინაობა, რთა მსატრულ ფარგლებში იქმნეს ჩამოვლიბებული მისი განსახიერებული ტიპი. და ეს სრულიად არ შეგბობავს მისხიობის შემოქმედებას. ჰირიეთ, იგი უფრო ძლიერი იქნება და ძლიერ ტენდენს წუთების შექმნად შეეძლება, ვინაიდან მხოლოდ მამინ შეუძლიან მისხიობს ტანჯვით შვას თავის შემოქმედება ჩინოქას მის ფისიურ განდდაში და თავის ტემპერამენტის ვნებას ღევაში, რთლსაც მას წინად ექნება შესისხორცებული მთად ავტორის მიერ დასურათებული ტიპი. შეეუთ ეს ასე არა ხდება, როგორც კინად რთი ნამდვილები მოხელეს მისხიობს, მისი შემოქმედება მანდ მსატრულ კონცენტრაციას მოკლებული იქნება.

ინამდვილე მისხიობა კი შეტად შებო-რკილი ჭყავს თანამედროვე რეჟისორს. მისხიობა, თუ მატო რეჟისორის უნარს, მის ბრინცაბებს გეირებას და თავისი არაფერი არა აქვს, იგი ვერაფერს შექმნის სხვისი საკუთრებად.

მისი შემოქმედება ლიტერატურული გამოხიობა-ცია იქნება. მისხიობის შემოქმედება თავისუფალია ისე, როგორც ყოველ ჭეშმარიტ ხელფანის. ხეგ ვიტყვი უფრო მეტს: მისი შემოქმედება უფრო ძლიერია, ვიდრე თვით ზოტიოსა. რადგან ზოტიო თქვენ ავაშფოთებთ ციფ ეტრატზე, მთავუნს ადრეცებაში თქვენს გრძობა-გონებას, მამინ რთლსაც მისხიობი სრულიად გაშორებთ ფანტასტიურ გადატორცნად აღმფრენას და წინ გეყენებთ ბუნების ნამდვილ ნაკვთს, ცოტად სურათს! არც ერთ ხელფანს არ შეუძლიან დასჭიბოს და მამინის ნერვობა, [როგორც მისხიობს! არც ერთი ხელფანის არ მოიყვანს, ისეთ თვადვიწყებით ექსტრანში, როგორც მისხიობი! არც ერთი ხელფანის არ შავშფოთებს თქვენს სულს და გულს ისე, როგორც მისხიობი! და ისიც იქნაიეთ მხედველობაში, რომ არც ერთის ხელფანის შემოქმედება ციფ არ არის ძელი, როგორც მისხიობის, რადგან როგორც სანსონსკი ამბობს: „იგი სულ სხვა უნობ ი: სტრუმენტზე უკავს და მისი სამეტრეველები სიმუბი არის მისი გული და სული“.

სამათა მადლი და ტანჯვაში ნახარები ნამდვილი მისხიობის შემოქმედება და თუ მას შუესი სხვისი მოუხეშავი და ტანჯი ხელა, როგორც მშენიერი ქანდაკება, დაიმსურება სრულიად და გაჭერება მისი სილამაზე და სიმშენიერი! მამ, ეს! თავისუფალი და ფართო ტან მიერით ყოველ ჭეშმარიტ ხელფან მისხიობს, ვეკლამ — თქვენ წმინდა ხელფანების ზოტივის მცემელებს!...

გ. გარბიკი

ჩინებული აღმწარდელი

ნიხლორე მირიანის ძე გიგინეიშვილი

როი კვირას მას შემდეგ, რაც სრულიად მოუღონდა კანდაციცა ფრანდ ჩიჭორი აღამანის, ისაღრე გიგინეიშვილი.

იგი ეკუთვნის ამ მდრე რჩეულია რინსეს, რომელთაც სტათ დაუნახვთ სემშობლო და მონად მისი სამსახერი. თუმცა ჯერ კიდევ სახეგაზრდა იყო, მაგრამ თავის ხანმოკლე სიტონსლეში ბუერი რამ გააკეთა. იგი არ იყო მუვი რადა „მთელიშვილი“, რომელსაც სიტყვა „სემშობლო“ მუდამ ენახე აკრობ და საქმით-გოსხვას ამტკიცებს.

გლმეტა წერილები

შუა. „თეატრი და სხვაგვარი“-ში(№ 33) ბ-ნი

გიორგი მერაბაშვილი მიწერს, ვითომც მუ: ა) გადამეთხარს თამარ დედოფლის-მიერ გაკეთებული ნიადაგი რუსებში და მით უწყლოდ დამეტოვებინოს 27 დღე-ტნა სსახოლო მამული; ბ) წიქელის რუქში ჩამეყარნოს ნერგებშიწიქელის სხვაინოდ და გ) მამეშალ-ნოს ასოლოდა რუ., ერთი სიტყვით თ თქონ მ: ელი სოფლის დაღუპვა მდომა ბოდეს. რადგან ეს ბრალდე-და მართალი არ არის და ჩაქვე სხვაინარადა, ამიტომ სიმართლის გამოსარკვევად, ბ. გიორგი მერაბაშვილს ვიწვევ სემედიატროს სმართალში. მტუენუნა მზარემ ერთი თუამნი გადინადოს ეურნალის სასრებლოდ. ჩემი მედიატორენი: იოსებ ბერბიჭაშვილი და ანტონ ტორაძეშვილი. ზუთ დღეს ვადას ვაძლევ ეურნალში გა მოცნადებიდან და თუ სმართალში არ გამოიყვება, უფლებას ვიტოვებ შესაფერი სახელი ვუწოდო. მე და ტორაძეა განაჩენი ამავე ეურნალში უნდა დაიბეჭდოს.

გლკსა ესტამე ქეშელაშვილი

სასწიენო სტულის ვორკონის ხელმძღვანელ ობით

მეცადინეობა ქართულ და რუსულ ენებზე. 1, დიქცია და ლექსმაცია; 2, მღასტეიკა და გემნასტეიკა; 3, თეატრის ისტორია, 4, ისტეტიკა; 5, მრატეიკული მეცადინეობა სტენაზე. ობათა შეტოვა შიძლება თონზაათობით და კვირათობით სად. 6-7 ს. ე. ზებადაშვილის სახელობის სახლოზო სასლოში. ტელ. 8-43.

საგოგამოგმინი სახურადღებო

ჩვენი გომოს“ კახის მარხანისგამეგობა აცხ დებს მომზარებელთა საყურადღებოდ, რომ ჩვენი გემოს“ ამ ბლოდ დობს ბვერი ყალბი მიმზარებელი გამოუზნდა სარგებელტ რა ჩვენი ფირმის დამსახურებული ობით, ამზავსებენ თავიანთ ვეტიკებს ჩვენს ვეტიკებს და მით მსურთ მომზარებლები შეტოვოში შეიყვანონ. განსაკუთრებთ ყურ დღება მისატყვევა ახალი ფირმა ჩვენი ეს არის“, რომლის ვეტიკეტი ვეტიკა ნებერზე ბულად წაავგეს ჩვენსას, მათ ხელს უწყობენ ზოგიერთი გამყიდველები, რომლებიც კავიკებთ დაინტერესებულნი ჩვენი გემოს“ მაგიერ მუშტრებს ჩვენი ეს არის“ აწიდან. გთხოვთ გაუფრთხილდეთ სიყალბეს და მოითხოვოთ ნამდვილი ჩვენი გემოს“.

სამუსოკო სოკოლკო

საზ. მოწაფეთა მიღება დაიწყო 26 აგვ. 10-2 ს.მეღ დღისით და 5-7 ს.მეღ საღამოთი სკოლის კანტარაში. სტეკოვის ქუჩა, ზელნიცკისა 4 მასწავლებელთა სია: ფორტეპიანო კლასი: ე. დ. აბელოვა, მ. გ. ანდრონიკოვიციანიოვისა. ნ. ვ. კალაშნიკოვისა. ვ. გ. ქიქოძე. ე. ი. მადლატეაპოლტარაიკისა, ე. ვ. ფოგელისა, ნიოლონი: მ. ტ. ვასილენკოვი, პ. ა. ტინენგაუზი, ნიოლონიჩელი: გ. კაპელნიციკონტრაბასი: ბ. პ. სკი, სიმღერა: მ. ა. კოლოტოვი და თეორიის კლასები: ზ. პ. ფალიაშვილი; ზორო: ზ. ი. იკეძე; ახალად მოწვეულნი აჩრან ნიოლონი: სინჩრატრო თეატრის სოლისტი მ. ა. ნიოფ-იზრაილი და ფორტეპიანოს მასწავლებელი პეტროგარდის კონპრეტორია დამოაფრებული პოფეს. მეფემის კლასი: დ თავისუფალი ხელოვანი ვ. გ. აღენიკოვისა.

ახალი კლუბი 1 კვირის პერიოდში 18-52 ენკ.

- ორშაბათი — რუსული ოპერეტა
სამშაბათი — სიმფონიური კონც.
ორსშაბ. სინემატოგრაფი.
ხუთშაბ. — ქართ. წარმ. (უფას); სხვაინდარი
პარასკე — სინემატოგრაფი; მუსიკა.
შაბ. — სიმფონიური კონ.
კვირა — მუსიკა; სინემატ.

დახაწმინი: კონცერტებისა სლამ. 9 სათ. წარმოდგენისა და სინემატოგრ. საღ. 8 1/2 სა სმესსმვლელი ფსი ჩვეულებრივია, მხოლო. სამშაბათს და შაბათს იხლიან: მანდილოსნებნი და ტუდენტები (ფორმ.) 65 კ. მამაკეტები 1 05 კ.

ხარფუხის საზოკლუბი

- (მიხელის პროსპექტი, № 131)
ერთი კვირის პროგრამა 18-ენკ.—25 ენკ
კვირა — რუსული წარმოდგენა კაბარე
ორშაბათი — სიმფონიური კონც.
სამშაბათი — სინემატოგ. სიმეზ ორკ.
ოთხშაბათი — ქართული წარმოდგენა; ბალეში საშეიდრო — მუსიკა
ხუთშაბათი — კონცერტი.
პარასკევი — სინემატოგრაფი, სიმეზ. ორკეს.
შაბათი — ქართული წარმოდგენა.
კვირა — რუსული ოპერეტა.

წარმოდგენა-კონცერტებზე შესვლა უფასოა

რექტორ-გამომცემელი ანნა იმედაშვილისა